

ת"פ 28556/05/19 - מדינת ישראל נגד סהא ג'ראר, נשאת ג'ראר - נדון

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 28556-05-19 מדינת ישראל נ' ג'ראר ואח'

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיא

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. סהא ג'ראר
2. נשאת ג'ראר - נדון

גזר דין (נאשמת 1)

כתב האישום וההליכים

1. הנאשמת 1 (להלן - הנאשמת) הורשעה על פי הודאתה בעובדות כתב אישום מתוקן המייחס לה עבירה של גניבה בידי עובד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) וכן עבירה של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986 + סעיף 29(א) לחוק העונשין.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן במועדים הרלוונטיים עבדה הנאשמת כמטפלת במתלוננת. ביום 13.9.18 גנבו הנאשמים - בעל ואישה - את כרטיס החיוב של המתלוננת, באופן שהנאשמת נטלה את הכרטיס והעבירה אותו לנאשם 2 (להלן - הנאשם). בהמשך, משך הנאשם, באמצעות הכרטיס סך של 6,000 ₪ ממכשיר כספומט. ביום 18.9.18 גנבו הנאשמים בשנית את הכרטיס, בדרך דומה, והנאשם משך ממכשיר הכספומט סך של 6,000 ₪ נוספים. סך הכל, נטלו לידיהם הנאשמים סך של 12,000 ₪ מחשבונה של המתלוננת.

3. להשלמת התמונה יצוין כי הודאת הנאשמת באה במסגרת הסדר טיעון שכלל תיקון כתב האישום וכן הסכמה עונשית לפיה תעתור המאשימה לעונש בן 9 חודשים שניתן לשאת בו בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים, ואילו הנאשמים יהיו רשאים לטעון לעונש באופן חופשי. לאור ההסדר התבקשה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, אך זו התעכבה בשל סיבות רבות ובהן העובדה שהנאשם 2 ביצע אותה שעה עבודות שירות בתיק אחר; בדיקות רפואיות שנדרשה הנאשמת לבצע; ומשבר הקורונה. בסופו של דבר נשמעו הטיעונים לעונש ביום 20.7.20 ובסיומם הוריתי על הפרדת הדיון בין שני הנאשמים. בעניינה של הנאשמת התבקש תסקיר ואילו בעניינו של הנאשם ניתן ביום 28.7.2020 גזר דין במסגרתו הוטלו עליו שלושה חודשים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס. על גזר הדין לא הוגש ערעור. עוד יצוין כי בעניינה של הנאשמת לא הושלמו הליכי חוות דעת הממונה, שכן היא נדרשה להמציא אישורים ממספר רופאים בשל מצבה הרפואי והדבר לא בוצע עד תום.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינה של הנאשמת ובו פורטו בהרחבה נסיבות חייה. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה ובתמצית יאמר כי הנאשמת גדלה בתנאים קשים של חסר ויתמות. כיום, הנאשמת כבת 41, נשואה ואם לשלושה ילדים, שאחד מהם סובל מבעיות בריאותיות ונפשיות מורכבות. שירות המבחן התרשם מאישה שגדלה בתנאים קשים, ללא הגנה ותמיכה, ונסיבות חייה וילדותה השפיעו על מסלול חייה הבוגרים. כן צוין כי לנאשמת ולבעלה מסוגלות הורית נמוכה, הם חיים במשפחה כאוטית נעדרת גבולות ומתמודדים עם קשיים כלכליים, משפחתיים ואישיים רבים. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מביעה חרטה, מגלה אמפטיה כלפי המתלוננת ומקבלת אחריות על מעשיה ואף השיבה את הכספים למתלוננת בתוספת פיצוי. שירות המבחן עשה ניסיון לשלב את הנאשמת בהליכי טיפול וחרף רצונה בכך הדבר לא התאפשר בשל צמצום תכניות הטיפול בשירותי הרווחה בעת הזו. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מוכנה לכל הליך טיפולי, אך סבר כי שילובה בהליך טיפולי עלול לחשוף את הקשיים במשפחתה ולהקשות עליה, לאור כך שעד כה לא התאפשר לה לעבד חוויות קשות שצברה לאורך השנים. עם זאת ראה שירות המבחן בהתייחסות הנאשמת לעבירה וברצונה בטיפול כמעידים על סיכויי שיקום ועל רצינות כוונותיה. משכך, המליץ להעמידה במבחן למשך שנה וכן להטיל עליה צו של"צ בהיקף 200 שעות.

הטיעונים לעונש והראיות

5. הטיעונים לעונש נשמעו בשני מופעים - טרם עריכת התסקיר ולאחריו. נטען כי מעשי הנאשמת פגעו בערכים המוגנים בדבר שמירה על קניינו של הפרט ובטחונו האישי, כמו גם באמון שבין המתלוננת לבין הנאשמת וביחסי עובד-מעביד. ביחס למתחם הענישה טענה המאשימה כי הוא נע בין 6 חודשי מאסר ועד 12 חודשי מאסר בפועל. באשר לקביעת העונש בתוך המתחם הפנה ב"כ המאשימה לעברה הפלילי של הנאשמת הכולל עבירות בכרטיס חיוב. ביחס לתסקיר שירות המבחן נטען כי הגם שמדובר בתסקיר חיובי ברובו, הנאשמת טרם שולבה בהליך טיפולי וגורמי הסיכון נותרו בעינם ועל כן אין הצדקה להביא בחשבון שיקולי שיקום, והתבקש עונש של 9 חודשי מאסר תוך אפשרות לשאת בו בעבודות שירות.

6. ב"כ הנאשמת טען כי לא מדובר בעבירות שבוצעו בנסיבות מחמירות וכי הכסף הושב למתלוננת בצירוף פיצוי בסך 2,000 ₪. נטען כי מדובר בנאשמת שהודתה בהזדמנות הראשונה וכי היא סובלת ממצב בריאותי וכלכלי רעוע ומתמודדת עם טיפול בשלושה ילדים קטנים, ובהם אחד הסובל מבעיות בריאותיות ונפשיות מורכבות. עוד נטען כי עברה הפלילי התיישן, ובכל מקרה העבירה הקשורה בכרטיס חיוב נעברה בשנת 2002. ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי חלקו התחתון כולל מאסר מותנה, הוגשה פסיקה ונטען כי לאור נסיבותיה האישיות המורכבות של הנאשמת וכן המלצת שירות המבחן, יש לגזור את עונשה בחלקו התחתון של המתחם ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד. לחילופין נטען, שככל שיקבע כי המתחם אינו כולל ענישה מותנית, לשיטת ההגנה יש לסטות מהמתחם, משיקולי שיקום.

7. הנאשמת בדבריה האחרונים הביעה צער על מעשיה וציינה כי לא תשוב על כך.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש

8. בגזר הדין בעניינו של הנאשם קבעתי כי מדובר במספר עבירות המהוות אירוע אחד וזאת בהתאם למבחן הקשר ההדוק. קביעה זו יפה גם לעניינו ואיני רואה להרחיב בנושא ודי בדברים שצוינו שם. גם ההתייחסות שניתנה שם לשאלת הערכים המוגנים שנפגעו בשל העבירות והנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, יפה לעניינו ואין צורך להוסיף. אציין רק למען שלמות התמונה, ובקצרה, כי מדובר כמובן בפגיעה קניינה של המתלוננת, בטחונה ושלווה רוחה, כמו גם בפגיעה באמון שניתן בנאשמת כעובדת וביחסי עובד-מעביד. נסיבות המקרה מלמדות על חומרה, שכן העבירה בוצעה פעמיים, הסכומים שנגנבו אינם פעוטים והם בוצעו בצוותא. התייחסתי בגזר דינו של הנאשם לכך שכתב האישום לא ציין האם המתלוננת סובלת ממגבלות כלשהן, ואף לא את גילה, ואולם לאור העובדה שהנאשמת הוגדרה כמטפלת בה, יש להסיק שהיא סובלת ממגבלה תפקודית כלשהי, עובדה המוסיפה לחומרה הכללית. ודוק: בתסקיר צוין כי הנאשמת מסרה הסבר בדבר הסיבה בגינה נזקקו היא ובעלה לכספים. הסנגור לא טען בנושא ולאור כך שמדובר בנסיבה מקלה שהיה צורך להוכיח בראיות לא אביאה בחשבון לצורך קביעת המתחם.

9. לאור העובדה שבמקרה זה קיימת עבירה שלא נכללה בעניינו של הנאשם, אפנה להלן למספר פסקי דין רלוונטיים לעניינה של הנאשמת: ע"פ 1134-03-18 **שפירא נ' מדינת ישראל** (28.11.2018), בו נדחה ערעור נאשמת שעבדה כמטפלת ומנקה אצל זוג קשישים כבני תשעים. הנאשמת גנבה מארנקו של המתלונן סכום של מאות שקלים במספר הזדמנויות וניסתה ליטול סכומים נוספים. בית משפט השלום גזר עליה עונש של 3 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, על הרשעתה בדין, נדחה, והעונש נותר על כנו; ת"פ 6071-02-16 **מדינת ישראל נ' ברמן** (5.12.2017), בו הנאשמת הועסקה בעבודות ניקיון וסיוע בביתה של קשישה ילידת 1938 וגנבה ממנה ב-11 אירועים שונים סכום מצטבר של 17,150 ₪. הנאשמת השיבה את הסכומים והיא נדונה ל-3 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס ומאסר מותנה; ת"פ 30399-10-14 **מדינת ישראל נ' ביטון** (27.1.2016), בו נידונה עניינה של נאשמת שעבדה כמטפלת אצל המתלוננת, ביצעה במרמה עסקאות בכרטיס האשראי שלה בסך 6,291 ₪, ונידונה ל-4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של בעבודות שירות; ת"פ 39851-01-16 **מדינת ישראל נ' שפורוסטוב** (18.09.2017), בו הנאשמת עבדה כמטפלת סיעודית אצל קשישה ובשישה מועדים שונים השתמשה בכרטיס החיוב של המתלוננת ומשכה מהבנקט סכום כולל של 14,400 ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל בן 10 חודשים והשית על הנאשמת עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים; ת"פ 20368-07-17 **מדינת ישראל נ' זרד** (12.09.2018), בו נידון עניינה של נאשמת שעבדה כמטפלת מטעם ביטוח לאומי אצל המתלוננת בהיותה קשישה חולה. הנאשמת ביצעה במרמה בכרטיס האשראי של המתלוננת עסקאות שונות בסכום כולל של כ-9000 ₪. בית המשפט השית על הנאשמת עונש של 3 חודשי מאסר על תנאי וכן צו של"צ למשך 200 שעות.

10. בנתונים אלו, סבור אני שיש לקבוע בעניינה של הנאשמת מתחם ענישה דומה לזה שנקבע בעניינו של הנאשם, וזאת הגם שבעניינה קיימת נסיבה מחמירה שונה הנובעת מקיומם של יחסי עובד-מעביד בינה לבין המתלוננת. הטעם לכך הוא שהעובדה שהעבירה התבצעה באמצעות ניצול יחסי עובד-מעביד הובאה בחשבון לצורך קביעת מתחם הענישה בעניינו של הנאשם בדגש על כך שהוא בעלה ולא אדם זר. ציינתי בעניין זה כי "אף אם בין הנאשם למתלוננת לא שררו יחסי עובד-מעביד, אין להתעלם מהעובדה שהעבירות בוצעו באמצעות רעייתו שעבדה עבור המתלוננת וטיפול בה. ביצוע העבירות התאפשר בשל האמון שנתנה המתלוננת באשת הנאשם ואשר הופר. נסיבות אלו מוסיפות פן ברור של חומרה למעשים". גם בעניין הערכים המוגנים שנפגעו ציינתי כי "אין להתעלם מכך שהעבירות בוצעו בצוותא עם רעייתו שעבדה עבור המתלוננת וזכתה לאמונה ולגישה לרכושה. משכך, נפגעו גם ערכים מוגנים נוספים, כגון האמון שנתנה המתלוננת בנאשמת אשר עבדה בביתה".

11. משכך, סבור אני כי מתחם הענישה שנקבע בעניינו של הנאשם (לו יוחסה עבירת גניבת כרטיס חיוב ולא גניבה ממעביד) משקף נכונה גם את עניינה של הנאשמת. משכך, אף בעניינה של הנאשמת אני קובע שמתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייננו נע בין עונש מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשה של הנאשמת

12. אקדים ואומר כי המלצת שירות המבחן ראויה בעיני ובכוונתי לאמצה. לאור מתחם הענישה שקבעתי לא מתחייבת אף סטייה מהמתחם לצורך גזירת עונשה של הנאשמת בהתאם להמלצה זו. ואולם, אף אם הייתה נדרשת חריגה מהמתחם, דעתי היא שהוכחו סיכויי שיקום המצדיקים חריגה מהמתחם, וזאת בשים לב לכך שבכל מקרה לא מדובר היה בחריגה משמעותית אלא קלה בלבד. אדגיש בעניין זה כי עמדת המאשימה היא לעונש מאסר בעבודות שירות (ככל שתמצא הנאשמת מתאימה) ועל רקע העונש שהוטל על הנאשם (שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות), והכלל בדבר אחידות בענישה, ממילא אין מדובר בחריגה משמעותית היוצרת פער בלתי סביר בין המלצת שירות המבחן לבין חומרת המעשה והעונש ההולם בגינו. משכך, דעתי היא כי נכון להטיל על הנאשמת עונש מאסר מותנה, בשילוב צו מבחן ושל"צ. אנמק להלן מסקנתי.

13. כידוע, שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על שיקום נאשמים ועל הערכת הסיכויים לכך. קצין המבחן משמש כזרועו הארוכה של בית המשפט לעניין זה, ועל אף שאין הכרח לאמץ את המלצתו, ברי כי להמלצת שירות המבחן משקל ממשי בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם (ע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2012)). קריאת תסקיר שירות המבחן מגלה תמונה קשה בדבר נסיבות חייה של הנאשמת, הן בילדותה והן היום. עם זאת, שירות המבחן התרשם מאישה המקבלת אחריות מלאה למעשיה, מצרה עליהם, מכירה בפסול שבמעשיה ומגלה אמפטיה למתלוננת. כמו כן הנאשמת גילתה מוטיבציה רבה להשתלב בהליך טיפולי, אך הדבר לא התאפשר בשל נסיבות שאינן קשורות בה. משכך, סבר שירות המבחן כי ראוי לאפשר לנאשמת להשתלב בהליך טיפולי. לכך יש להוסיף כי הנאשמת ובעלה השיבו למתלוננת את מלוא הסכום שנגנב (ואף בתוספת פיצוי), וזאת טרם הגשת האישום. יש בכך להעיד באופן ברור על חרטה כנה ועל ביצוע מעשים לתיקון נזקי העבירה. לא בכל יום זוכה בית המשפט לפגוש בנאשמים המשיבים את כספי הגניבה ואף טרם נקיטת הליכים נגדם. דברים אלו יפים קל וחומר מקום בו מדובר באנשים קשיי יום שהפרוטה אינה מצויה בכיסם. משכך, יש לראות בהשבת סכום הגניבה לא רק כנסיבה מקלה (סעיף 40א(5) לחוק העונשין) אלא אף ככזו המעידה על סיכויי השיקום (ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018)).

14. לא התעלמתי מכך שהנאשמת טרם החלה בהליך טיפולי ואולם שירות המבחן הסביר כי הדבר לא היה בשל אשמתה וכי היא הביעה נכונות עזה להשתלב בטיפול. אין, אפוא, בנתון זה על מנת לשנות מהמסקנה בדבר סיכויי שיקומה של המתלוננת.

15. נתון נוסף הוא מצבה הרפואי של המתלוננת. שירות המבחן פירט את מצבה הרפואי הקשה והדברים אף באו לידי ביטוי בחוות דעת הממונה. הסגור הוסיף בטיעונו קושי רפואי נוסף מהעת האחרונה. בנסיבות אלו ספק בעיני אם הנאשמת כשירה כלל לבצע עבודות שירות. ככל שכך הדבר, דעתי היא שאין כל הצדקה להטיל עליה עונש מאסר

בכליאה, רק בשל מצבה הרפואי (רע"פ 1/09 אסרף נ' מדינת ישראל (17.3.2010)) בכל מקרה, במצב זה לא ניתן יהיה לחייבה בצו מבחן (סעיף 1 לפקודת המבחן) וראיתי בכך חשיבות רבה במקרה זה. כך או כך, אינני סבור כי מדובר בעונש המתחייב בעניינה על רקע מכלול הנסיבות. עונש מאסר בעבודות שירות יכביד על הנאשמת באופן ממשי ויגרום לפגיעה קשה אף במשפחתה, והכל על רקע מציאות החיים הקשה של המשפחה. הכבדה זו איננה מחויבת המציאות והתמהיל העונשי עליו המליץ שירות המבחן הולם בעיני את נסיבות המקרה.

16. לא התעלמתי מעברה הפלילי של הנאשמת. ואולם אין מדובר בעבר מכביד ועבירות הרכוש בהן הורשעה נעברו בשנת 2002 והן התיישנו. משכך, אינני רואה בכך כנסיבה המצדיקה החמרה בעניינה. בכך שונה עניינה מעיינינו של הנאשם, אשר עברו מכביד יותר ואף לא הוכחו בעניינו סיכויי שיקום.

17. סיכומי של דבר. סבור אני כי ראוי להקל בעונשה של הנאשמת ולמקמו בגבול התחתון של המתחם, תוך העדפת הפן השיקומי. משכך, מוטלים עליה העונשים הבאים:

א. **אני מעמיד את הנאשמת בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים.** הוסבר לנאשמת שעליה לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בתוך שנתיים אחת או יותר מהעבירות בהן הורשעה או עבירת גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

ג. אני מחייב את הנאשמת לבצע 200 שעות של"צ בהתאם לתוכנית שגיבש שירות המבחן.

הוסבר לנאשמת בלשון פשוטה שעליה לקיים את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי הפרת הצו עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ד. בשל מצבה הבריאותי, המשפחתי והכלכלי הנתען וכן בשל גובה הקנס שהוטל על הנאשם 2, בעלה, אני נמנע מהטלת קנס על הנאשמת.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, י"ט אדר תשפ"א, 03 מרץ 2021, במעמד הצדדים.